

Sygn. akt VIII U 1419/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy K. B. (B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej

na skutek odwołania K. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 10 czerwca 2016 r. **nr** (...)

1. zmienia częściowo zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż stwierdza, że odwołujący K. B. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w oparciu o wpis do ewidencji numer (...) w okresie od 1 lutego 2005 roku,
2. oddala odwołanie w pozostałej części,
3. znosi wzajemnie koszty zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Renata Stańczak

Sygn. akt VIIIU 1419/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 czerwca 2016r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, iż podtrzymuje stanowisko zawarte w decyzji z dnia 3 grudnia 2007r., w której stwierdzono, iż w okresie od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 31 stycznia 2005r., od dnia 1 marca 2007r. do dnia 30 kwietnia 2007r. oraz od dnia 1 czerwca 2007r. odwołujący K. B. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w oparciu o wpis do ewidencji nr (...).

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż z dokumentacji będącej w posiadaniu Oddziału wynika, że od dnia 15 sierpnia 1989r. odwołujący jest uprawniony do prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, a nadto do dnia

31 października 2005r. na koncie płatnika składek był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń pracownik J. D.. W związku z pismem odwołującego z dnia 1 grudnia 2015r. organ rentowy wznowił postępowanie o ponowne ustalenie obowiązku podlegania do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Z uwagi jednak na fakt, iż do dnia wydania decyzji odwołujący nie przedłożył nowych dowodów w sprawie organ rentowy postanowił jak w sentencji decyzji.

W odwołaniu od decyzji odwołujący domagał się jej zmiany przez ustalenie, iż nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz wniósł o zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu odwołujący podniósł, iż z materiału dowodowego sprawy wynika fakt nie podlegania w/w ubezpieczeniom, gdy odwołujący w dniu 7 lutego 2005r. złożył druk (...) oraz wyrejestrowanie płatnika składek.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy zgłosił wniosek o zasądzenie od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Decyzją z dnia 3 grudnia 2007r. organ rentowy stwierdził, iż odwołujący K. B. w okresach od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 31 stycznia 2005r., od dnia 1 marca 2007r. do dnia 30 kwietnia 2007r. i od dnia 1 czerwca 2007r. do nadal podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w posiadany wpisem do ewidencji działalności gospodarczej nr (...).

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2016r. organ rentowy wznowił postępowanie o ponowne ustalenie obowiązku podlegania odwołującego do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej i następnie wydał decyzję zaskarżoną omówioną na wstępie.

Odwołujący K. B. od dnia (...) prowadził działalność gospodarczą w oparciu o wpis do ewidencji działalności gospodarczej nr (...).

W dniu 7 lutego 2005r. odwołujący wyrejestrował się z ubezpieczeń jako płatnik składek składając druki wyrejestrowujące (...) i (...), z datą wyrejestrowania od stycznia 2005r.

W okresie od dnia 1 lutego 2005r. do dnia 31 maja 2007r. odwołujący był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń jako pracownik przez płatnika składek – Firmę Budowlaną (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G..

Z informacji Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. z dnia 14 listopada 2016r. wynika, iż odwołujący figurował jako podatnik z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 15 sierpnia 1989r.: właściciel Zakładu (...). Nie odnotowano daty likwidacji tej działalności. Od 2005r. odwołujący nie składał deklaracji podatkowych, także z tytułu zatrudnienia pracowników, tylko za lata 2014 – 2015 odnotowano zeznania podatkowe PIT – 37 (formularze przeznaczone dla osób nieprowadzących działalności gospodarczej).

Z wcześniejszej informacji Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. z dnia 31 października 2007r. skierowanej do organu rentowego wynika, iż odwołujący jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą składał zeznania roczne PIT – 28, w których wykazywał przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej w 1999r. w kwocie 128.848,00 zł i w 2000r. w kwocie 169.614,00 zł. Za lata 2001-2006 brak zeznań rocznych. Jednocześnie w/w składał jako płatnik podatku dochodowego deklaracje PIT – 4 dotyczące zaliczek miesięcznych na podatek

dochodowy od łącznej kwoty dokonywanych wypłat wykazując w nich pracowników mających przychód z wynagrodzenia ze stosunku pracy za lata 1999 – 2002.

Organ rentowy do pisma procesowego z dnia 14 listopada 2016r. załączył kserokopię świadectwa pracy z dnia 4 kwietnia 2007r. sporządzonego przez odwołującego jako pracodawcy: właściciela Zakładu (...), dla pracownika J. K. (D.) dotyczące jego zatrudnienia od dnia 4 października 2004r. do dnia 31 października 2005r.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego jako okoliczności bezsporne, bo jednoznacznie wynikające z tych dowodów i nie kwestionowane przez strony.

Sąd pominął dowód z przesłuchania odwołującego, gdyż pomimo wezwania pismem z dnia 4 listopada 2016r. (uznanym za doręczone w dniu 24 listopada 2016r. - przesyłka powtórnie awizowana) na rozprawę w dniu 5 grudnia 2016r. celem przesłuchania, odwołujący na rozprawę tę nie stawił się, nie usprawiedliwiając swojego niestawiennictwa.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonego K. B. zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, regulują przepisy ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015r., poz. 121 ze zm.), zwanej ustawą systemową. Zgodnie z art. 1 ustawy ubezpieczenia społeczne obejmują ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenia rentowe i ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt. 4 ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust.3).

Natomiast po myśli art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Po myśli art. 47 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia, czy odwołujący K. B. w okresach wyszczególnionych w decyzji zaskarżonej faktycznie prowadził działalność gospodarczą. Dopiero bowiem pozytywne ustalenie takiej okoliczności pozwala na przyjęcie, iż odwołujący podlegał ubezpieczeniom jak w tej decyzji jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

W przedmiotowej sprawie bezsporne było, że odwołujący od dnia 15 sierpnia 1989r. miał zarejestrowaną pozarolniczą działalność gospodarczą i likwidacji tej działalności w okresach spornych nie zgłosił.

Należy zauważyć, że sam wpis do ewidencji działalności gospodarczej (zarejestrowanie) ma charakter deklaratoryjny. Istnienie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o faktycznym prowadzeniu tej działalności, ale prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji jest traktowana jako prowadząca

działalność gospodarczą. Domniemanie to może być obalone (por. wyrok SN z dnia 14.09.2007r., III UK 35/07, LEX nr 483284, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12.03.2006r., III AUa 2850/04, LEX nr 217125). „Określenie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności gospodarczej wpisywanej do ewidencji powoduje istnienie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność gospodarcza została podjęta i jest prowadzona aż do czasu jej wykreślenia z ewidencji. Domniemanie faktyczne ma znaczenie dowodowe i może być obalone, co oznacza, iż czasookres prowadzenia działalności gospodarczej wynikającego z wpisu do ewidencji może być korygowany, lecz czynność ta musi być powiązana z wynikami postępowania dowodowego” (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 28.01.2009r., (...) SA/Wa (...), LEX nr 489317).

W wyroku z dnia 12 stycznia 2012r., I UK 203/11 (LEX nr 1162649) Sąd Najwyższy wskazał, iż kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają ewentualnie znaczenie w sferze dowodowej, nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Natomiast ciężar dowodu wykazania istnienia rzeczywistej przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej (art. 6 k.c.) spoczywa na ubezpieczonym.

W orzeczeniu z dnia 7 lutego 2013r. sygn. III UK 75/12 (opubl: Legalis numer: 733490) Sąd Najwyższy potwierdził, iż obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność, w tym działalność gospodarczą, wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności, a zatem o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, powodującej wyłączenie z tego ubezpieczenia, decyduje faktyczne zaprzestanie tej działalności. Natomiast kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają ewentualnie znaczenie w sferze dowodowej, nie przesądzają natomiast same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. O zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, powodującym wyłączenie z ubezpieczenia społecznego, decyduje faktyczne zaprzestanie tej działalności, a nie złożenie do organu rentowego wniosku o wyrejestrowanie z ubezpieczenia społecznego.

Zdaniem Sądu z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego wynika jednoznacznie, iż odwołujący od dnia 1 lutego 2005r. rzeczywiście zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem (...).

Należy zauważyć, iż odwołujący w dniu 7 lutego 2005r. złożył w organie rentowym dokumenty wyrejestrowujące płatnika składek ((...)) z ubezpieczeń społecznych. Faktu tego organ rentowy nie kwestionował. Nadto z informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. z dnia 14 listopada 2016r. wynika, iż od 2005r. odwołujący nie wykazywał podatku z prowadzonej działalności gospodarczej,

a właściwie w ogóle nie składał deklaracji podatkowych w związku

z tą działalnością. Od dnia 1 lutego 2005r. do maja 2007r. odwołujący został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownik Firmy Budowlanej (...)

Sp. z o.o.

Jednocześnie odwołujący nie przedstawił żadnych dowodów pozwalających

na przyjęcie, iż również do stycznia 2005r. rzeczywiście nie prowadził działalności gospodarczej objętej wpisem (...).

Wręcz przeciwnie, odwołujący druki wyrejestrowujące z ubezpieczeń (...) i (...) złożył dopiero w lutym 2005r. Także z informacji Naczelnika Pierwszego (...) w G. z dnia 31 października 2007r. wynika, iż za lata wcześniejsze odwołujący w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą składał deklaracje podatkowe.

Odnosząc się do przedłożonej przez organ rentowy kserokopii świadectwa pracy

z dnia 4 kwietnia 2007r. dotyczącego zatrudnionego u odwołującego pracownika w okresie

od dnia 4 października 2004r. do dnia 31 października 2005r., to co najwyżej może ono stanowić potwierdzenie wykonywania przez K. B. działalności gospodarczej do stycznia 2005r., natomiast nie może stanowić dowodu, że odwołujący prowadził działalność gospodarczą w pozostałych późniejszych okresach spornych. Zwrócić należy uwagę, iż świadectwo to dotyczy między innymi okresu od dnia 1 lutego 2005r. do dnia 31 października 2005r., który nie był objęty sporem, bo nie został wymieniony w decyzji zaskarżonej.

W konsekwencji powyższego stanowiska na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd w pkt 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż stwierdził, że odwołujący nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w oparciu o wpis do ewidencji numer (...) w okresie od dnia 1 lutego 2005r.

W pkt 2 wyroku Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie w pozostałej części.

W pkt 3 wyroku Sąd na podstawie art.100 k.p.c. zniósł wzajemnie koszty zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Renata Stańczak